

Exam. Code : 103203

Subject Code : 1117

B.A./B.Sc. 3rd Semester

HOME SCIENCE

[Clothing Textiles (Part—I)]

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :— Attempt any ONE question from Sections A, B, C and D. Section—E is compulsory.

SECTION—A

1. What is a Sewing Machine ? Explain different parts of Sewing Machine.
2. What are the common problems that are faced while using a sewing machine ? Explain any five common defects and also give their remedies.

SECTION—B

3. How are body measurements recorded ? What measures should be taken while recording body measurements ?
4. What do you understand by the Term Draping ? What are the advantages and disadvantages of Draping ?

SECTION—C

5. What do you mean by the term Textile Fibre ? Give classifications of Textile Fibres on the basis of origin and length.
6. Explain the manufacturing process of Silk. Give its physical and chemical properties.

SECTION—D

7. Explain the following :—
 - (a) Screen Printing
 - (b) Block Printing.
8. Discuss the various methods of Laundry/Washing.

SECTION—E

9. Write short notes on the following :—
 - (a) Various methods of Retting.
 - (b) Difference between Woollen and Worsted.
 - (c) Physical and Chemical properties of Cotton.
 - (d) Roller Printing.
 - (e) Different ways used for care of Sewing Machinen.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਭਾਗ ਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਸਿਲਾਈ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਉਸਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
2. ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੇਲੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ? ਕੋਈ ਪੰਜ ਆਮ ਨੁਕਸ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਚਾਰ ਵੀ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਨਾਘ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਨਾਘ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?
4. ਡਰੇਪਿੰਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਡਰੇਪਿੰਗ ਦੇ ਲਾਭ ਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ੳ

5. ਕਪੜੇ ਦੇ ਤੰਤੂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਮੂਲ ਤੇ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਪੜੇ ਦੇ ਤੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
6. ਸਿਲਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਤੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਰਣਨ ਕਰੋ :
(ੳ) ਸਕਰੀਨ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ
(ਅ) ਬਲੌਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ।
8. ਕਪੜੇ ਧੋਣ ਦੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਢੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ—ਹ

9. ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ :
(ੳ) ਰੈਟਿੰਗ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ।
(ਅ) ਵੂਲਨ ਅਤੇ ਵਰਸਟੈਡ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
(ੲ) ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
(ਸ) ਰੋਲਰ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ।
(ਹ) ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਭਾਗ ਕ, ਖ, ਗ ਤਥਾ ਘ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।
ਭਾਗ ਙ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਕਯਾ ਹੈ ? ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਾ ਵਰਨ ਕੀਜਿਏ।
2. ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਕੇ ਙਸ਼ਟੇਮਾਲ ਕੇ ਸਮਯ ਆਨੇ ਵਾਲੀ ਆਮ ਰੁਕਾਵਟੋਂ ਕੌਨਸੀ ਹੈਂ ? ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾਂਚ ਦੋਸ਼ੋਂ ਔਰ ਤਨਕੇ ਤਪਚਾਰੋਂ ਕਾ ਵਰਨ ਕੀਜਿਏ।

भाग-ख

3. शारीरिक नाप को किस तरह से अभिलेख (Record) किया जाता है ? शारीरिक नाप लेते समय किन किन चीजों का ध्यान रखना चाहिए ?
4. डरेपिंग से आपका क्या भाव है ? डरेपिंग के लाभ और हानियां लिखें।

भाग-ग

5. कपड़े के तंतु से आपका क्या भाव है ? मूल और लम्बाई के आधार पर कपड़े के तंतु को किन किन भागों में बांटा जाता है ?
6. सिल्क के उत्पादक तरीके को विस्तारपूर्वक लिखें। इसकी भौतिक और रासायनिक विशेषताएं भी बताएं।

भाग-घ

7. विस्तारपूर्वक लिखें :-
(अ) स्क्रीन प्रिंटिंग
(ब) ब्लॉक प्रिंटिंग।
8. कपड़े धोने के तरीकों के बारे में लिखें।

भाग-ङ

9. संक्षेप में वर्णन करें :-
(अ) रैटिंग के अलग-अलग तरीके
(ब) वूलन और वर्सटेड में भिन्नता
(स) कपास की भौतिक और रासायनिक विशेषताएं बताएं
(द) रोलर प्रिंटिंग
(इ) सिलाई मशीन की देख-रेख के अलग अलग तरीके।